

EL PAÍS

QUADERN.

UN PAÍS DE PARAULES

Tot parla de tu

Somnis, ràbia, frustracions, carrers i música en la novel·la de Xavi Sarrià

FRANCESC CALAFAT | 2 ABR 2014 - 20:29 CET

Archivado en: Literatura catalana Literatura Cultura

Xavi Sarrià, com el lector sap, és el cantant d'Obrint pas. En les seues cançons s'observa ben a les clares un solatge literari significatiu, amb una atenció especial cap a l'estructuració de les lletres. L'autor va fer el salt definitiu al format gran de la literatura amb *Històries del paradís* (2008), un conjunt de relats bastant potents i un estil ràpid i altament eficaç. Com no podia ser d'altra manera, els relats estaven estretament lligats al disc *Benvinguts al paradís*. En aquesta ocasió passa el mateix: *Totes les cançons parlen de tu* mostra moltes afinitats amb *Coratge*, sobretot en l'evocació als orígens del grup i que assenyala un final de cicle. Ara, Xavi Sarrià fa un pas endavant i s'aventura en el món complex de la novel·la.

Què és *Totes les cançons parlen de tu*? D'entrada, és una novel·la sobre adolescents, però no pensada només per a adolescents.

L'autor no té prou amb anècdotes coloristes d'una colla d'imberbes rebotats. El llibre aposta per transcendir la peripècia personal i convertir-la en signe de l'educació sentimental d'una colla gran de joves dels anys noranta. Els trets d'època serveixen per a posar en relleu l'atmosfera en què sorgeixen els protagonistes, i alhora les accions, els hàbits i les aspiracions d'aquests joves serveixen per a caracteritzar un tall d'aquells anys. En aquest sentit, les marques de cotxes, de caçadores, de cintes de radiocasset, d'equips musicals, les maneres de vestir, de calçar i de tallar-se els cabells no tenen un paper merament decoratiu, sinó més aviat al contrari, assenyalen estils de vida carregats de sentits. Això es veu clarament en les referències cinematogràfiques i en la diversitat d'estils musicals. De fet, la història du incorporades una petita filmoteca i una àmplia banda sonora, perquè a través de les imatges i de les cançons que canten els protagonistes diuen més del que són capaços de dir amb les seues paraules. Comptat i debatut, la música no només aclimata els fets, sinó que els ompli de continguts, ja que els joves filtren el món i s'hi rebel·len a través de les cançons.

Totes les cançons parlen de tu radiografia grups de joves que són resultat del d'un període de crisi general, marcat pel desencant, la frustració social i els brots de xenofòbia. Són joves que viuen a la perifèria, allà on la ciutat perd el nom i l'horta, els seus orígens. Per això el seu univers sonor seran músiques radicals: el *punk rock*, el *hardcore*, l'*ska* i derivats.

Les peripècies d'Ivan, el narrador, guitarrista i escriptor de lletres, els seus amics més pròxims –Eskorbutín, baixista, i Nelson, bateria, i Marta i Cris, dues amics que els acompanyen i els animen– tenen molt d'aventura iniciàtica i de graduació convulsa en les aules intempestives de la vida. A més, una part del grup d'amics, com un gran part dels joves de barri, duen al darrere una gepa enorme de frustracions i desgràcies socials i familiars.

La novel·la es genera a partir de l'arribada a València del narrador, que hi va a visitar la casa familiar i el du a evocar l'any 1992, l'any que canvia la seua vida. La reconstrucció d'Ivan integra dues mirades, la d'adolescent deficiós i innocent i la de l'adult, que s'integren, es complementen o xoquen, segons els moments. Ivan recorda, enmig de les relacions entre els amics i les tensions amb tribus del barri, l'obsessió per la música, tot i no saber-ne tocar, perquè és una fugida de la impotència, al mateix temps que és una via d'alliberament, de

Els joves filtren el món i s'hi rebel·len a través de les cançons

recerca creativa, i a través de la qual Ivan i els seus amics escampen la seua ràbia contra una realitat que aspiren a rebentar o a transformar. El somni és fer un grup, assajar i donar-se a conèixer. Però, quan les coses van de cara, és giren les tornes: els roben el material musical, especialment un baix de gran valor sentimental per a Eskorbutín, i s'inicia una espiral de violència entre grups de substrat i ideologia ben diferent que acaba malament per a Eskorbutín i els seus amics. Acaben refugiats en la casa familiar d'Ivan, on trobem alguns dels moments més emotius i potents de llibre i on les relacions entre els personatges s'aprofundeixen, però també en algun cas es compliquen. La mare i la tia d'Ivan són les amfitriones dels parèntesis que viuen els joves, i agafen una volada extraordinària. El retorn a la vida quotidiana és més fàcil del que sembla i els protagonistes, renovats, s'emboliquen en el projecte musical i en el seu primer concert fins que tot salta pels aires. No en direm més. En tot cas, cal remarcar que la projecció dels personatges, el gruix de les idees i la subtileza i la complexitat de les relacions va més enllà, afortunadament, del que hem apuntat.

Encara que s'hi pot observar alguna disfunció, com ara el fet que la figura del pare és massa borrosa, i el desenllaç es un pèl massa precipitat, la factura global és força digna, amb l'evolució de la trama ben graduada, personatges potents i amb personalitat pròpia, i una escriptura sòlida i intensa, i, per moments, lírica, que ha sabut traure rèdit literari a les imatges relacionades amb l'aigua, el món del cotxe, el militar... per a caracteritzar o aprofundir en l'univers dels personatges. Per tot plegat, podem dir que el primer lliurament novel·lístic de Xavi Sarrià és altament positiu, perquè des de la ficció i amb una prosa de bona graduació ens il·lumina una parcel·la de la història més recent.